

KDAJ VERJETI POLITIKOM

BOGOMIR ŠTEFANIČ ML.

Zaradi septembrskih parlamentarnih volitev se politično izrekanje o vsem mogočem, kar bi lahko prineslo kakšno politično točko, niti sredi vročih poletnih dni ni umaknilo iz medijskega ospredja. Čeprav vsaj za zdaj ni mogoče trditi, da bi bila Cerkev in njena (družbena) vloga kakšna posebej vroča in izpostavljena predvolilna tema, pa beseda tu in tam nanese tudi nanjo. Nedavno se je o njej na kratko v pogovoru za *Reporter* izrekal „ideolog“ stranke, ki je o sebi prepričana, da bo jeseni politično levico (spet) popeljala na oblast. V mislih imamo dr. Igorja Lukšiča, podpredsednika Socialnih demokratov.

Zakaj se sploh lotevamo njegovih besed? Naš namen je ob konkretnem primeru odgovoriti na vprašanje, v kakšnem skladju ali neskladju so besede, izrečene bolj ali manj neposredno pred volitvami, in siceršnje, skozi daljše obdobje izpričane usmeritve neke politične skupine oziroma njenega izpostavljenega posameznika. V pogovoru za *Reporter* se namreč dr. Lukšič kaže za človeka, ki si prizadeva za nekakšno spravo med slovensko pokomunistično socialdemokracijo in Cerkvijo. Slednji priznava, da je pomemben družbeni dejavnik na Slovenskem, s katero želijo biti v dialogu. Njegova stranka je, kot pravi, sicer imela glede strateških zadev, kot je bil recimo t. i. vatikanski sporazum, drugačna stališča od največje verske skupnosti, ker drugače razume ustavno opredelitev ločitve Cerkve od države, vendar je to področje, „ki se rešuje z usklajevanjem, ne pa z odrivanjem enega ali drugega iz javnega življenja“. Po Lukšičevih besedah je „Slovenija prerasla obdobje izrivanja sindikatov ali verskih skupnosti iz javnosti“, ob tem pa je izrazil prepričanje, da „smo dozoreli za priznavanje legitimnosti tega vpliva in da je koristen za dolgoročni razvoj Slovenije“.

Ali imajo te besede „pokritje“ iz dosedanjega ravnanja? Ko imamo pred očmi Lukšičevo razumevanje koristnosti Cerkve za dolgoročni razvoj Slovenije, znova spomnimo na njegove besede, ki jih je izrekel pred komaj nekaj meseci. Na neki tribuni je namreč postavil tezo, da moramo, „če hočemo v Sloveniji živeti bolje, zajeziti pohlep katoliške Cerkve“. Cerkev naj bi bila po njegovih besedah kanal, po katerem iz države baje v Vatikan odteče kar pet odstotkov BDP, torej okoli poldruga milijarda evrov. (Mimogrede: prav toliko je menda vredno premoženje, ki ga lastniško obvladuje nekdanji član SD, predsednik uprave Pivovarne Laško). V sproščenem pogovoru s političnimi istomišljeniki je torej podpredsednik SD v Cerkvii videl najhujšo cokol slovenskega razvoja, bralstvo desno-sredinskega tednika pa prepričuje, da je cerkven vpliv razvojni pozitiven. Kdaj mu torej velja verjeti?

Znova spomnimo, da je bil prav dr. Lukšič tisti, ki je ne tako dolgo nazaj, ko je bilo predmet vročih razprav vprašanje polnega javnega financiranja javno veljavnih programov zasebnih šol, širil še en strah pred Cerkvijo, namreč bojazen, da utegnejo biti katoliške zasebne šole prostor oblikovanja „cerkvene vojske“. Takšno militantno izrazje, čeprav opremljeno s pogojniki, je bilo mogoče v takratnem razpravnem okviru razumeti kot niti ne preveč prikrito odrivanje cerkvene šolske pobude iz javnega prostora. Danes pa je nasprotnik vsakršnega izrivanja Cerkve iz javnosti.

A da ta zapis ne bo zvenel preveč *ad personam*, velja znova pogledati tudi v veljavni program stranke, ki jo pomaga voditi dr. Lukšič. Cerkev v tem programu nastopa na več mestih. Njeno vlogo v preteklosti Socialni demokrati vidijo kot „mračnjaški katolicizem“, danes pa je zanje „predmoderna institucija“, ki jo skušajo politični nasprotniki očitno neupravičeno vzpostaviti kot prostor varnosti. Cerkev razumejo kot enega izmed „okovov“, v katerega želi neoliberalna strategija vklemiti posameznika, poprej oropanega svobode, takšno ravnanje pa vzpostavlja napetosti, ki se rešujejo „s protesti, kriminalom, uživanjem vseh vrst drog, s terorizmom in državnim nasiljem“.

Na programski ravni torej Socialni demokrati vidno družbeno vlogo Cerkve vidijo kot enega bistvenih krivcev za zasvojenosti, kriminal, terorizem ... Sploh pa naj bi bilo politično dogajanje po letu 1990, predvsem s procesi, kot je bil denacionalizacijski, naravnano k „še večjemu vmešavanju Cerkve v politiko, šolstvo, medije in vsiljevanje njenih vedenjskih vzorcev v javno sfero z namenom, da bi jo obvladala in si jo prilastila“.

Razlika med današnjimi besedami vidnih predstavnikov SD, ko priznavajo legitimnost in koristnost cerkvene vloge v javni sferi, ter temeljnimi strankarskimi usmeritvami in dejanji iz preteklosti, ki so v Cerkvii praviloma videli družbenega zajedavca, torej kaže na izrazito neskladje. Primer izpostavljam kot ponazoritev načelnega prepričanja, da morajo volilni upravičenci predvolilno dogajanje presojati čim bolj celostno in kritično. Podobnih neskladij bo v naslednjih tednih zanesljivo še veliko, zato bi bilo prav, da jih prepoznavamo in — ne nazadnje — tudi sankcioniramo.

(Družina)

Plodovit obisk ministrice Mojce Kucler Dolinar

„Želimo okrepiti obstoječe sodelovanje na področju naravoslovja in k sodelovanju pritegniti tudi raziskovalce s področja družboslovnih ved“ je na tiskovni konferenci v ponedeljek 11. t.m. v Buenos Airesu povedala ministrica Mojca Kucler Dolinar. Na zaključni razpis je namreč prispelo 25 prijav za mešana projekta, med njimi pa ni humanističnih oz. družboslovnih. O tem, katere projekte bosta državi finančno podprli, bo novembra odločala mešana slovensko-argentinska komisija.

Tiskovna konferenca se je razvijala po razgovorih med slovensko ministrico in argentinskim ministrom za znanost, tehnologijo in produktivne inovacije (Lino Baraňao). Obisk ministrice v Argentino smo na naših straneh napovedali že v številki 31.

Novinarje je sicer najbolj zanimalo koliko in kako Slovenija vlaga v raziskave in razvoj, pokazali pa so tudi zanimanje za rezultate slovenskega predsedovanja Svetu EU, glede katerega je ministrica izpostavila, da se Unija zaveda, da Evropski raziskovalni prostor ne bo v polno zaživel brez internacionalizacije in odpiranja navzven.

Poleg obiska argentinskega Ministrstva za znanost, tehnologijo in inovacije, kjer je opravila dvostranske pogovore, se je ministrica pretekli ponedeljek srečala še s predstavniki

Med tiskovno konferenco: veleposlanik Vivod, ministrica Kucler Dolinar in minister Baraňao.

Državnega sveta za znanstveno in tehnološko raziskovanje (CONICET). Direktorica dr. Marta Graciela Rovira je izrazila zanimanje za možnost nadgradnje obstoječega okvirnega sporazuma o dvostranskem sodelovanju med državama s sporazumi po posameznih področjih.

Predstavniki Argentinskega urada za spodbujanje sodelovanja z EU na področju znanosti, tehnologije in inovacij (ABEST), pa so članom slovenske delegacije predstavili na kakšen način si prizadevajo za izboljšanje in širitev sodelovanja z Unijo (pomoč raziskovalcem, raziskovalnim institucijam ter malim in srednjim podjetjem pri vključevanju v EU programe in mehanizme) ter kakšno je sodelovanje med latinskoameriški državami.

Ministrica se je v ponedeljek srečala tudi z dr. Petrom Skvarčo, svetovno priznanim glaciologom,

zaposlenim na Argentinskem inštitutu za Antarktiko, ki deluje pri argentinskem Ministrstvu za zunanje zadeve.

Naslednji dan, torek, 12. avgusta, pa je ministrica Mojca Kucler Dolinar obiskala Latinsko-ameriško fakulteto za družbene vede (FLACSO), inštitut Gino Germani, Univerzo Torcuato di Tella in Državno komisijo za jedrsko energijo (CNEA).

V NAŠI SKUPNOSTI

Gospa ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pa je ob svojem obisku Argentine stopila v tesen stik tudi z našo skupnostjo.

Že v soboto zvečer se je v Slovenskem domu v San Martinu udeležila drugega dela koncerta Slovenskega okteta, ki je v okviru prireditve „Ob taktu barv“ začel enotedensko turnejo v Argentini in Urugvaju.

V nedeljo 10. t.m. se je udeležila odprtja 38. mladinskega dne in maše v Slomškovem domu v Ramos Mehiji.

V torek 12. je v večernih urah v rezidenci veleposlaništva sprejela znanstvenike slovenskega rodu ter predsednike organizacij slovenske skupnosti v Argentini. Ob vseh srečanjih s Slovenci v Argentini je izrazila občudovanje zaradi uspešnega ohranjanja slovenske kulture in vrednot.

O teh in še drugi stikih z življenjem naše skupnosti bomo obširno poročali v prihodnjih številkah.

Slovenska delegacija in gostitelji po sprejemu v CONICET

Za štiri minute je bil rekord naš, srebro pa je njeno - za vedno

Kot vsi vemo (in nas televizija nenehno spominja) v Pekingu potekajo olimpijade. O udeleževanju slovenske delegacije poročamo na četrti strani. Hočemo pa se na tem mestu pokloniti **Sari Isakovič**, ki je ponovno ponesla (poplavala) slovensko ime na vrhunec.

V kvalifikacijski seriji je postavila nov olimpijski rekord na 200 metrov prosto. Rekord je sicer trajal le štiri minute (pogazila ga je Italijanka Federica Pellegrini, končno zlata medalja), a slave ji nihče več ne more odvzeti (in Slovencem tudi ne).

V polfinalu je prispela prva za najboljšim časom. V finalu, v torek ponoči, pa je plavalka z Bleda za Slovenijo priborila prvo srebrno medaljo na teh igrah.

Hvala, Sara!

SLOVENCIS V ARGENTINI

SLOVENSKA VAS

Odkritje Baragovega spomenika

Na praznik svetih apostolov Petra in Pavla, 29. junija leta 1797, se je v gradiču Mala Vas na griču med Trebnjem in Dobrnimem na Dolenjskem, rodil Irenej Friderik Baraga.

Ob 211. letnici rojstva tega škofa, slovenskega misijonarja, svetniškega kandidata in zavetnika naše šole v Slovenski Vasi, smo se zbrali najprej pri sveti maši, nato pa v Hladnikovem domu v šolskih prostorih. Vsi skupaj, otroci, učitelji, starši ter vaščani, smo se udeležili spominke slovesnosti.

„Le eno je potrebno“ - To je bilo Baragovo škofovsko geslo. Ljubiti Boga z vsem srcem in bližnjega - zaradi Boga - kakor samega sebe.

Kot izraz hvaležnosti, da je Bog podaril pred več kot 200 leti našemu narodu moža, svetniškega vzornika, za katerega upamo, da bo povelčan pred vesoljno cerkev kot

koliko nesrečnih je potrebnih tvoje pomoči. Bog pripusti, da jih je zelo veliko na svetu, ki si morajo s trpljenjem zaslužiti zveličanje; drugi pa ga dosežejo z usmiljenjem do teh nesrečnih.

Zahvaliti se hočemo vsem vidnim in nevidnim sodelavcem, ki so pomagali pri tem projektu, posebno pa Društvu Slovenska Vas za stalno podporo.

Projekt je sofinanciral Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu.

**Friderik Baraga,
prosi za nas Boga,
naj za teboj gremo
in te posnemamo!**

G. R.

naš nebeški priprošnjik in zavetnik, in njemu v čast, smo odkrili in blagoslovili Baragov spomenik. Obliko sta si zamislila ter izvršila Friderik Cerar in Monika Urbanija.

Na šolskih stenah pa je bil v slikah prikazan življenjepis Friderika Barage. Slike je pobarvala Marijana Urbanija.

Šolski otroci so s pesmijo in deklamacijo opisali Baragovo življenje predvsem pa njegovo misijonsko delo med Indijanci v Severni Ameriki. Na poseben način smo se ob tej priložnosti tudi spominjali vseh misijonarjev in misijonark in malo razmišljali o našem misijonskem poslanstvu. Sledile so tudi prošnje ter molitev za prištetje Friderika Barage k blaženim.

Iz Baragovih zapiskov:

„Če ljubiš Boga, ljubiš svojega bližnjega. Ne ostani pa pri lepih mislih; tvoja usmiljena ljubezen mora biti delavna. Koliko žalostnih potrebuje tvojih tolažilnih besed;

PREDAVANJE ZA VISOKOŠOLCE Priče naše zgodovine, žive korenine

V soboto, 5. julija smo imeli v Mali dvorani v Slovenski hiši tretje letošnje predavanje za visokošolce. Čeprav je bila tema slabo oznanjena (objavljen naslov je bil „Pričevanja domobrancev“) so bila to pot pripravljena pričevanja o komunistični revoluciji na Slovenskem. Pričevala sta gospod Stane Snoj in ga. Pavči Eiletz. Njen mož arh. Marjan Eiletz, ki je prisostvoval predavanju v dvorani, je na koncu podal se svoja osebna doživetja.

G. Stane Snoj je povedal svoja doživetja kot otrok, ko je imel 9 let. „Kadar je vojska je hudo, se hujske, ko je revolucija“, je rekla njegova mama. Poudaril je, da je to, kar je povedal le nekaj po spominu in niti vse najhujše.

Po majhni debati, je ga. Pavči Eiletz prebrala trpljenje v Teharjah. Napisala ga je, ko je bila stara 18 let, dve leti po tem doživetju in je bila že v begunskem taborišču pri svoji družini. Ta je bila njena osebna izpoved kot katarza. Vse to, kar je omenila, je doživela skupaj s svojo dve leti starejšo sestro Polonco.

Arhitekt Marjan Eiletz je pa povedal svoje spomine kot mlad vojak. Med drugim je dejal: „Mamina molitev me je rešila“.

V spominu teh prič in v mnogih drugih domobranskih doživetjih, se čuti različne načine pripovedovanja. Nekateri ponosno in prepričano povejo neverjetne in žalostne dogodke, drugi zelo težko govorijo o tem, vendar v vseh govorih je prevladoval duh odpuščanja.

B. R.

Globalni geološki projekt

V Oslu na Norveškem se bo začel 33. Svetovni geološki kongres, na katerem bodo ob njegovem začetku uradno sprožili spletni portal OneGeology (EnaGeologija). Kot so pojasnili na Geološkem zavodu Slovenije, ki je partner projekta, bo prvič na enem mestu mogoče dobiti vpogled v združene podatke o geološki podobi sveta.

Globalni geološki projekt OneGeology se je uradno začel marca 2007 s podpisom Brightonskega dogovora v mestu Brighton v Veliki Britaniji. Osnovni namen projekta je zagotoviti javen internetni dostop do geoloških kart in geoloških podatkov vseh držav sveta na nivoju merila 1 proti milijon, so pojasnili na geološkem zavodu.

Gre za to, da bodo nacionalne geološke karte in podatki, na katerih so karte utemeljene, sestavljene v veliko sestavljanko in dostopne preko svetovnega spleta. Sestavljena geološka karta sveta naj bi delovala podobno kot Google Earth. Dosegljiva bo na skupnem internetnem portalu, podatki pa naj bi bili brezplačni. Skupni internetni portal bo pomenil tudi vhodna vrata do podrobnejših geoloških podatkov v lasti posameznih držav ali agencij.

„Geološka karta je dvodimenzionalna predstavitev tridimenzionalne Zemlje. V teh dveh dimenzijah sklepamo o lastnostih kamnin in zgradbi našega planeta,“ je dejal Bavec.

Kot poudarjajo na zavodu, bo dosegljivost geoloških podatkov preko državnih meja nedvomno v pomoč ob soočanju z žgočimi vprašanji sodobne družbe, kot so klimatske spremembe in rast prebivalstva.

Gre za problematiko toplogrednih plinov, vprašanje zagotavljanja mineralnih surovin in energentov v času, ko svetovne potrebe skokovito naraščajo in ko se geografska razporeditev povpraševanja hitro spreminja, so poudarili na zavodu.

Projekt bo stekel v času in pod okriljem mednarodnega leta Zemlje.

MLADCI IN MLADENKE

Lepo zimsko srečanje

Za zimске počitnice smo povabili ostale mladce in mladenke iz naših skupnosti v Slovenski dom San Martín. Na to srečanje smo se že dalj časa pripravljali.

V sredo 30. julija 2008 smo z dobrodošlico sprejeli vse povablence. Skoraj šestdeset jih je bilo. Po skupni molitvi smo s pomočjo staršev „potolažili“ lačne želodce. Potem sta goste pozdravila predsednik in predsednica mladcev iz San Martina, Ivan Delich in Ivana Karla Petkovšek. Povedala sta, kako deluje tukajšnja organizacija.

Za tem so pa sledile razne igre, ki jih je vodila ga. Monika Zupanc Filipič. Igrali smo se „telefon“, po-

sebno odbojko, med dvema ognjema, nogomet ... Tudi križanke smo reševali in tako bistrili um. V veseli družbi smo pokusili dobro pecivo in pili sok ali čaj.

Veseli smo bili, da nas je obiskala ga. Emi Urbančič Marušič. Ob tej priložnosti smo ji izročili majhno priznanje, v znak hvaležnosti za njeno pomoč pri naših taborjenjih.

Za konec smo se zahvalili Bogu za lep in doživet popoldan.

Upamo, da je bilo vsem všeč to srečanje in da se kmalu zopet snidemo.

Ivana Karla Petkovšek
v imenu mladcev in mladenk iz San Martina

**G. JOŽE
RAZMIŠLJA**

Šola in vzgoja

Lahko smo ponosni, da imamo v vseh večjih, pa tudi manjših slovenskih središčih naše tedenske slovenske šole. V njih že dolgo let, zastoj in z velikim navdušenjem, učiteljice in učitelji poučujejo naše otroke slovenske korenine jezika, pesmi, zgodovine in verovanja in tako dopolnjujejo delo staršev, ki so njihovi prvi vzgojitelji. Slovenske šole nadaljujejo delo staršev, ki ga doma ne morejo opraviti. Vsekakor jim gre za to nelahko in idealistično delo, velika zahvala in jim pripadajo besede svetega pisma, da tisti, ki so ljudi poučili, se bodo svetili v božjem kraljestvu.

Je pa neko delo, ki ga šola ne more in ne opravi. To je vzgoja človeka, ki ima svoj začetek že v prvi dobi in v najnižjih letih. To je takrat, ko je otrok še doma pri starših in ne gre v šolo. To delo morajo opraviti starši, pa če tudi jih to stane veliko žrtve. Pozabiti morajo na sebe in misliti na tiste, ki jih potrebujejo.

Šola uči, dom pa predvsem vzgaja.

Vzgoja ni isto kot šola. Je delo drugačnega značaja. Šola domačo vzgojo samo dopolnjuje. To je njeno poslanstvo in namen. Doma naj starši, kot prvi vzgojitelji svojih otrok, navadijo vzgojence, da imajo vrata svojo kljuko, da jih zapiramo in ne zaloputnemo z roko ali nogo. Družinski mir je zelo odvisen od tega. Čeprav nimamo lepih in dobrih zgledov, je prav, da se za to pobrigamo. To bo tudi v šoli dobro vplivalo na druge.

Isto naj velja za pozdrave. Ko pridemo v šolo ali v hišo, ki ni naš vsakdanji dom.

Še vedno je v veljavi prednost, ki jo dajemo starejšim osebam, kakor je na primer sedež v skupnih vozilih ali kolektivih. Starejše osebe in noseče matere tega potrebujejo.

Stole in klopi imamo, da se usedemo in morda tudi odpočijemo. Ne posnemajmo tistih, ki vse te stvari uporabljajo napačno. Dajo noge tja, kjer naj sedijo, ono pa, kjer naj slonijo, uporabljajo za sedenje.

Isto velja tudi za mizo, doma ali v Domu. Ni, da bi na njej sedeli. Nanje postavljamo jed, ki nas vzdržuje in miza nas združuje. Tudi to spada k vzgoji.

Vse te in še mnoge druge stvari bo olepšalo in olajšalo naše in tuje življenje in bomo v vsakem okolju priznani kot vzgojeni in ne samo šolani ljudje.

